

Az ígéret

Fáradtan süppedt a karosszékbe, hallgatta az óra ketyegését. Ide, oda, jobbra, balra, így az inga. Hova mész? Hova sietsz? Honnan jöttél? Merre mennél? Ezt sugallja, így - egy helyben. Pedig múlik az idő, bizonyára, vette tudomásul Ábris. Mert ketyeg az óra. Még. Csak azért? Talán benne is múlik. A zsigereiben. Agytekervényeiben. Valahol a tudat mélyén. A vágyakban és félelmekben. Miként az inga: ide-oda, régi és bizarr tájakon, mégis mintha nem mozdulna. Csakhogy az idő. De mi köze ehhez az időnek? Ami volt, van. A fejében. És marad. Most ez a mai nap, pedig tegnap is nap volt, persze, persze, emlékezett. Háttha holnap is lesz. Ez az idő? Mert hogy változás van, meg hogy változik, amiért van. Ez furcsamód tőle független. Közben pedig az álmok? Az övéi. Azok mintha nem változnának egyáltalán. Csak. Főleg a legfontosabbak. Ilyen a természetük. Jönnek, rejtélyesen, talán egy irracionális elképzelésből, kósza ígéretből. És aztán vannak. És beszélnek. Bár lehet, én vagyok a tettes, állapította meg Ábris. Mit tettem értük? Nem vigyáztam eléggé, bizonyára úgy történt. Aludtam, amikor őt álmi kellett volna. Nem fejtettem meg a rejtélyt. Nem hittem az időben. Pedig közben az idő... Apa, mi történt?

Már régen volt, hogy összehajtogatta kivasalt emlékeit. Tegnap lehetett? Elrakta a szekrénybe. Legyen rend. Rendnek lennie kell. Az emlékek rendjének. Sorakoznak akár a vágyak. Meg az álmok. Azok is sorban állnak, várnak. Mintha még történnie kellene valaminek. Miért nem lehet azokat is kicserélni, miként az ingeket? Kimosni, átszabni, kivasalni. Elrakni. Néha terheseek, malomkő a nyakadon. Vagy talán elfogadni kéne, akár a vacsorát, ott van, készen a fazékban, ehetsz, ha akarsz. De szótlánul. Mert szótlánul kell, nehogy megzavard az álmokat. Még összekuszálódni. Mint a vágyak. Ne szólj hát, fojtsd magadba, a szavak drágák, gondold meg, mire használod, ne szátyárkodj. Immár Ábris sem vesztegette fölöslegesen. Szegény ember ne pazarolja értékeit. Álmait sem. Csak jegelni lehet, hogy maradjon, ami volt. Hogy maradjon. Miként az eredeti szó. Az apáé. S maradjon a szó értelme, minden, ami eredeti és eredendő, akár a bűn. Aminek tudja és vallja magát. Akkor talán megmaradnak az álmok, meg a vágyak, ahogy születtek. Ha ragaszkodsz hozzájuk. Hiszen csak az lehet, ami már volt, csíra a lelkében. Mi legyen azzal, ami talán csak lesz? És ha lesz, mi lesz? Fiam lesz-e?

Hosszúnak látszott, amit időnek mondanak. Ábris összeszedte holmiját, nem sok volt. És az ábrándjait, meg azt, amiről oly gyakran álmodott. Velem tartotok-e, kérdezte, talán csak magától, tekintete elérvedt. Ilyenkor minden másfelé néz. A remények is. Kivel menjen, mivel? Ha lélegezni akarsz, lélegezz, neked kell. Ha látni akarsz, nézz. A választ is add meg magad. És menj, álmokkal, vagy azok nélkül, ahogy tudsz. Bár ahova nézel, többnyire semmi sincs. Csupán amit odateremtesz. Elvitték volna? Azt is? Bizonyára rossz helyre nézek, korholta magát Ábris. A szomszéd maradt? Válaszok nélkül kell elindulnod. Tiszta útlevelemmel, te döntesz. Te teremtesz. Így aztán üres tarisznyával indult. Néha sokáig tartott az út apához, de hozzá kell mennie, nála, igen, nála az ígéret. Rögös az út, meredek. És elérvén hozzá végre mondá neki, apa, hoztam neked néhány szót, ami még maradt, a fontosakat, az esdeklőket, hogy meghalljad. Kinek mondhatnám? Azért hoztam, hogy mosolyt adj érte cserébe, a beteljesülést, hogy vigaszt vihessek hajlékomba. Vajon nem látod a mosolyt, kérdé az apa, hiszen hosszú út áll még előtted. És mondá neki Ábris, hogy gondolod ezt, apa, köd fedti a napot, nem látni, merre visz a lejtő, hova vezet e kacskaringós, köves út. Hajnal is lesz még és hajnalban fölszáll a köd, mondá az apa. Ábris mély lélegzetet vett, mintha magába akarta volna szívni a homályt, fedje fel komorságából a világot, világítson az út. Legyen idő. Oly nehéz ilyenkor lépni! Tudod, apa, majdnem olyan ez, miként az ingekkel. Azokat cserélhetem, mert vannak, miként a rendezett dolgaim, de mindenféle emlékeim, hiszen tudod, én raktam össze azokat is, mint mindent, amit tudtam, s omire erőmből tellett, idővel azok mások lesznek, sárosak akár, és elkopnak. Nem úgy, mint a vágyak, azok vajon miért maradnak, mint a lelkiismeret? Te csak tudod, apa, hiszen te csak egy vagy és időtlen.

Fáradtan ült a karosszékben, figyelni próbált. Ha nem ketyeg az óra, talán a nap sem kel föl, elmélkedett Ábris. Vagy csak azért lesz mégis napkelte, mert úgy hiszem, üt az óra néha, óvatos

mementő, hogy még vagyok, hogy a negyedik dimenzióban élnek a vágyak, jusson eszembe, lüktessen vérem, vajon meddig. Mi lehet ennek értelme. Taposómalomban működünk, ideig-óráig, hogy ehessünk, s eszünk, hogy működhessünk, ez mindennek lényege. Ha fölértünk, lemegyünk ismét, s lenn kiszállítanak az óriáskerékből. Ki megy föl helyettem? Nem te ígérted, apa?

Idővel minden a helyére kerül, Ábris emlékezett, apa ezzel vigasztalta, amikor a köd és az éj vetekedett. Vajon miért mondott ilyet? De hol a helyünk, s mit tegyünk még? Hozzám rendelne egy Hágárt? Eljátszott a gondolattal, sorba vett mindent, mi értelme ennek, nem azon múlik, apa is úgy mondta, hanem rajtam, igen, bizonyára így lesz. Merthogy én döntök. Hogy lássam, amit nézek. Az álmodat akár. A virágot. Nem azt ígérted, apa?

De köd lepte be a napot, s apa hallgatott, Ábris fáradtan a karosszékekben ült. Sokáig nem ütött az óra már, amikor háza előtt hirtelen föléledt a forgalom, autók zúgtak sietve, idegesen túlköltek, emberek hangoskodtak Bábel utcáin. A hangzavarban Ábris néha fölismerni vélte néhányat, némelyek hangját, úgy rémlett, sőt arcát is, régen látta, még múlt életében bizonyára, hogy kerültek most ide a világ végére, esőcseppek egy rég elúszott felhőből a sivatagban, váratlan látogatók, véletlenül épp erre járnak, véletlenül, igen, véletlenül... Mi lehet ez. Emlékek alighanem, nem hajtogatta össze gondosan, nem tette el rendesen, gyanakodott Ábris, pedig maga sem hitte, furcsa, mi minden jut az ember eszébe, kusza képek máshonnan. Akadt, aki nem is a háza előtt ment el, mert hirtelen minden idegen országban lett, távoli helyen, amelyet nem ismert föl, de akkor ő, Ábris, hogyan került oda, mit csinál ott? Megállt, megszólítani próbált egy arra haladót, emlékeztette valakire, csak éppen nem jutott eszébe, ki lehet az, ám a régi ismerős váratlanul eltűnt a szeme elől, elvegyült a sokaságba, tömeg lett, elmerült, akár a kő a vízben. Vagy Ábris került újból máshova? Ezt úgy hirtelenében nehéz volt megállapítani, mintha látomás lett volna mégis, holott tapintható, mint egy korlát, de talán csak a szék karfája, furcsa érzés ez, imbolygó, rosszul lépett, megbicsaklott a bokája, úgy érezte, estében beverte fejét, szíven szúrta egy kő. Mondd, apa, nem te mondtad, hogy... Keresd, fiam, ami van, mondá az apa. Keresd. Keresd, s megadatik néked.

Ábris mintha megrándult volna a karosszékekben, holott teljesen mozdulatlanul ült, kéze ölébe roskadt. Mit kiabálsz, hallotta még, pedig senki sem szólt, egyedül maradt, fájdalom a mellében, ilyenkor mindenki egyedül marad, csak az apa szólt, úgy tűnt, gyere hozzám, mondá, gyere hozzám, így hallatszott, gyere hozzám, gyere hozzám, egyre halkabban, egyre halkabban.

